

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 18.

QUADROS EXEMPLARS.

II.

LOS DE FORA Á DINS.

—Escolti, porter. ¿que 'm sabria dir si viu en aquesta casa 'l senyor Frontissas?

—¡Just! Al segon pis, primera porta: ara precisament acaba d' entrar.

—¡Tantas gracias!

Y un pajés, carregat ab un gran cistell y seguit d' una dona que sembla un mico y d' un bordegas que sembla una mona, puja escalas amunt relliscant cada dos ó tres esglahons.

Al arribar á la porta indicada, trucan.

—¿Lo senyor Frontissas?

—¿Qué se 'ls oferia?

—Diguili que tingui la bondat...—

Dos minuts d' espera, y surt un personatge ab bata.

—¡Hola, Anton! ¿vos per aquí?

—Si senyor; vinch ab la Pepa y 'l baylet.

—Vamos... me 'n alegro... ¿Y qué hi veniu á fé á Barcelona?

—Ja veurá... com vosté vá dirnos que may que volguessem baixar tindriam posada á casa seva, 'ns hem pres la llibertat de...

Muecas del amo de la casa: moments de silenci.

—Corrent, home; corrent: ¿que penséu estarhi molts dias?

—¡Psé! Aixó será segons y cóm: si 'ns proba, potser hi passarem una quinzena.

Muecas més pronunciadas: lo senyor Frontissas gira 'ls ulls en blanc.

—Bueno, bueno; no hi tinch res que dir, ja ho sabéu: aquí es á casa vostra; sortiréu quan voldréu, podréu passejar, podréu anar al teatro; en fi, seréu los amos. No més 'us adverteixo que jo estich molt ocupat, y que tal vegada no podré acompanyarvos gayre.

—¡Oh! Es lo de menos, ¡ja 'ns inquentarem!

Aquella mateixa tarde l' Anton ab la dona y 'l xicot fan la primera passejada.

Ell ha estat un' altra vegada á Barcelona y coneix una mica las tasqueras.

Naturalment; lo cami que segueixen, es lo que acostuma á seguir tot foraster al venir á Barcelona: Rambla avall.

Al ser á las Dressanas comensan á mirarse 'l mar, y al últim tentats per l' exemple, s' embarcan. La travessia es curta; de la Porta de la Pau á la Matxina; pero ab tot, n' hi ha lo suficient perquè 'l bordegas perdi la catxutxa, la dona 's mareja de mala manera y l' Anton prengui un bany d' assiento relliscant al desembarcar.

Primer fracás.

Al vespre, després de sopar, la familia resol anar al teatro.

—¿Que no hi vè vosté, senyor Frontissas?

—No, Anton: tinch feyna. haig d' aná á la bolsa: aneuhi sols... ja vindre un altre dia.—

Y, efectivament, los innocents pajesos agafan los trastels y 's tiran al carré.

Xano xano, badant per tot arréu, á las déu tocadas se plantan davant del Tivoli, pensant cóm redimontri s' ho farán per entrarhi: al fi, després d' un concili de mitja hora, l' Anton s' acosta temerosament á la taquilla y compra tres assientos: en aquell instant la orquesta ataca la introducció del *Parthénope*.

Al ser á dintre, tornan altra vegada á rumiar una estona, calculant abont anirán á seure.

—¿Aném á dalt, qu' estarém més amunt? diu lo bordegas.

—¿Per hont s' hi puja?—

Buscan, rodan, miran, y després de molts esforços topan al fi ab la escala; s' enfilan, buscan un tros vuyt y s' assentan.

Un vehi del públich, que s' adona dels assientos de butaca que l' Anton tragina á la má, t' la filantropia de dirli que 'l seu puesto es á baix y que allí estarán millor.

Lo teló ja está alsat; pero 'ls bons feligresos, sense encomanarse á Déu ni al diable, se precipitan escalas avall movent un ruido del botavant, y 's presentan á la platea buscant lo seu lloch tots esporugits.

Rodant d' aquí per allá passen un bon rato molestant al públich y provocant alguns crits y riallas dels més impacients, hasta que un acomodador se 'n adona y ab molt treball logra ferlos assentar en las sevas respectivas butacas.

Y succeheix que al bell punt de pendre assiento, baixa 'l teló: lo *Parthénope* s' ha acabat.

Segon fracás.

L' endemá l' Anton, tot esmorsant, comensa á rascarse 'l clatell y pregunta al senyor Frontissas:

—Aixó que diuen del *Parca* ¿qu' es públich?

—Si, home, si; miréu, pujéu al tranvia y us deixaré al péu mateix.—

La caravana s' arregla y surt tota joyosa ab l' intenció d' anar al Parque.

Davant del carrer del Hospital veuen un cotxe del tranvia; s' hi abalansan ab perill de malmétre, hi pujan... y ja 'ls tenim en arxa.

Pero... ¿ahont ván á parar? A Sans, al davant de la estació.

Es inútil dir que ab un itinerari tant estrambótic, aquell dia al Parque no s' hi vá.

Al dia següent los pajesos tornan á trobarse entregats á si mateixos, y 'ls incidents cómichs continúan rajant ab més abundancia que may.

Ara entran en una barbería y demanan xacolata;

ara prenen un diari de mans del venedor figurantse que 'ls donan; ara s' acostan á una font pública per beure y son viclimas de las criadas y ayguaders qu' esperan tanda; ara 's perden per un carrer extraviat y topan ab un transeunt bromista que acaba de ferlos perdre l' oremus y la paciéncia, ara escapan miraculosament de las rodas d' un Ripert que baixa disparat pel carrer de Fernando.

Finalment, á entrada de fosh, mentres badan com uns beneys davant del aparador d' una quincallería, la bossa del pobre Anton toca 'l dos insensiblement, escamotejada, sens dupte, per unas mans més llestas que las del desventurat foraster.

Lo cop es mortal; la copa está plena. Lo pajés ha sigut ferit en la corda més sensible.

—¿Vols créarem á mi? diu la desconsolada muller sumicant desesperadament, mentres pujan la escala del senyor Frontissas.

—¡Digas!—murmura l' Anton llevant un sospir més gros que una xábega de palla.

—Entornémnos cap al poble.—

Lo senyor Frontissas, al enterarse de las sevas desgracias tracta de consolarlos, fent veure que s' oposa á la seva precipitada fuga.

Es inútil: la resolució dels forasters es irrevocable y l' endemá de bon matí, ab un humor més negre que la tinta, se despedeixen de Barcelona, formant interiorment lo propósit de no tornarhi may més encara que 'ls hi duguin de franch.

Lo viatge es silenciós, fúnebre, tétlich! sembla que vajuin á un enterro.

A posta de sol lo *tercetto* entra al poble amagantse de las miradas indiscretas dels seus vehins: obran la porta de la casa en mal hora abandonada, deixan l' *artipatje*, s' assentan, y mirantse ab una indefinible expressió de tristesa, exclaman á coro, llevant un esbufech tempestuós.

—¡Gracias á Déu que som á casa!

FANTÁSTICH.

IMPRESIONS

DE UNA CORRIDA DE TOROS.

Pertretxat ab lo mèu barret á lo *Lagartijo*, ab un pan y toros tallat expressament per requerirhe la solemnitat del acte y ab lo mèu billet de quatre endólas á la butxaca (lo que vol dir que no hi anava de gorra) vaig pujar al imperial de la tranvia, abont lo conductor me cobrá set quartos, sense fer us de la mentida de no tenir lo senzill. Al ser á la Rambla de Santa Mónica, un municipal de caball fá deturar la tranvia; ¡adéu toros! vaig pensar jo: si 'ns fan fer quarentenas aquí,

estém frescos; pero afortunadament no 's tractava de *Ulatzerets*, com diria *La Renaixença*. La tranvia seguí 'l seu camí un xich alleugerida de la gent que ocupava 'ls esglahons, després de las disputas dels que 's resistían a baixar i dels miols de dos que volían ser *flamencos*, que cridavan:—*Eh compare, que se retraza er coche*.—No amoscarse que er tiempo no es p'ezo. Aquests *flamencos* d' encàrrech baladrejaren tot lo camí, benehint a las mares y á tota la familia de totes las noyas que hi havia pels balcons.

Y ja 'm tenen á la plassa disposat á observarho tot, desde la presidencia al últim *quindilla* que se 'n vaji de respall, vull dir de bigotis, al saltar per forsa la barrera, per escriure mas impresions.

Vaig buscar lloch p'el *tendido* y entre 'l brugit de crits y riallas se sentia un soroll estrany que no entenía de ahont provenia; després de colcat vaig conèixe qu' era la banda de 'n Sanpere que tocava.

A las tres en punt sortí 'l president qu' era 'l senyor Porcar, ensenya 'l mocador y sortí la quadrilla ab un *meneo* y ab un ayre que jo vaig tenir d' alsarme 'l coll de la americana per por d' encostiparme. Tira 'l president la clau tallant un xich curt. Los galifardeus del terradet del sol fan déu ó dotze pifias, donant la senyal de sortida del toro y 'ls de 'n Sanpere deixan los trastos pensant qu' encare hi ha qui sona pitjor qu' ells.

Sortí 'l primer toro, negre *bragao*, de Veragua, de bonica fatxada y á pesar de tenir las camas curtas, un vehí mèu vá dir qu' era *de muchos piés*. En Mazzantini 'ls hi posá á rotllo ab tres verónicas de ca'l Adroguer y una navarra de pistò. Vá ensumar los caballs y 'ls de dalt v'án respondre; Agujetas ab tres varas de lo millor que 's dona, á cambi de dos traus á la panxa del llagost, que apedassat ab estopa, servi encare per l' altre toro. Zafra, un minyó que per lo lleig es capás de fer plorar á un home gran, n' hi posá dos. En Badila que la primera la posá al aire, l' encertá després sis vegadas, recarregant lo toro en la segona y quarta y desmontantlo en la tercera. Sortí de banderillas: en Pulguita, un xicot aixirit com un pesol y molt treballador, que 's distingí en los *quites* ab en Mazzantini, posá dos parells d' arengadas quartejant, l' un una mica lluny dels tractes. Galea 'n posá un parell com son company y per distingirse, un altre al *relance* bastant dolent. Tocan los del terrat y 's retiran los minyons, deixant lo siti á 'n Mazzantini, que anava vermell y or. Brinda, patantim, patantam, mitja volta, montera á terra y aplausos. Arregla 'l toro ab 4 passes naturals, 4 ab la dreta, 1 alt, 3 cambiats, 1 cambi y 1 en rodò, dantli una estocada en os ben senyalada. Després d' un embolich de passes y corregudas per la plassa, dant lo toro un cop de morro á un que l' hi feya babarotas ab la capa, l' hi tirá mitja estocada bona, que acabá ab lo toro. Aplausos, menos dels que 's mereixia.

Toro segon: negre, tossut, pero ab voluntat, sortí ab la divisa de Lopez Navarro y aixó que 'ls cartells anunciavan que 's dos d' aquesta ganaderia que havian de sortir eran *coloraos*. Se deixá picar per en Badila, tornantli 'l cambi ab una tamborella que feu da al caball, lo picador cayguè de péus. Tomás Mazzantini s' emportá 'l toro ab una llarga bona: lo toro 'l desmontá dos vegadas més rebent del públich cigarros y aplausos (lo picador s' entén). Mentres cullia las tagarinas, saltá la barrera ab molta lleugeresa al veure vení al bitxo ab intencions de fumar-se á n' ell. Si tots los picadors fossen com ell, al anar de nassos se posarian á ballar lo ball inglés ó sortirian després á posar banderillas á la fiera. Agujetas posá dos picas, una inmillorable y á la tercera cayguè per sobre 'l toro, tenint que ser portat en brassos á l' enfermeria, ab sanch en la cara produhida per una patada del animal. Zafra ne doná dos, perdent un penja-robas. Total 5 caballs morts. Mazzantini (T.) clavá dos parells de penjolls un hó y l' altre dolent. Minuto, al revés, un dolent y un hó al tocar á la mort. Mazzantini l' hi doná 2 passes naturals, 2 ab la dreta, 3 alts ab l' esquerra, 2 cambiats y 1 en os: 2 ab la dreta, 2 alts, 1 cambiat y un altre en os. Empipat l' home, hi torná ab 2 passes y una estocada fins al puny, sortintse per la cara. L' acabá la puntilla. Aplausos y l' orella.

Gasparón, blanch tacat de negre, anunciat com á segon, fou lo tercer toro. Prengué 2 varas de Zafra, 4 d' Ortega, que l' hi costá una cayguda y l' esqueleto que montava; de 'n Badila una vara recarregant, molt ben posada. Saltá dos cops la barrera. Cosme Gonzalez (no anunciat) relliscá davant del toro al posar banderillas y després de dos sortidas, més falsas que una pela de plom y de variats tentinas, clavá mitj parell á mitja volta y un de gairell (al *sesgo*). Mazzantini (T.) un parell y mitj de gairell regulars. Mazzantini (Ll.) després de un passe natural, 2 ab la dreta, 6 alts y un cambiat, intentá tirar-se; pero creyent que lo que volia 'l toro era drap, n' hi regalá 10 més per acabar ab una en os: 5 més y un altre en os (aplausos). 4 ab la dreta, 6 alts y una estocada fins al puny. Després de trastejar é intentar descabellarlo, acabá immediatament ab lo toro al tréureli 'l espasa ab la punta de l' altra.

Quart toro, *Colorao* fosch (Navarro) de magnífica estampa. Se contentá ab 7 picas; 2 del Sabatè, perenthi 'l caball y guanyant una cayguda; 2 d' (un que 'm semblá) en Manitas, que vá costarli 'l caball, y 'l ma-

teix á l' Ortega, per tres picas que doná. Pulguita posá un parell y mitj de carquinyolis al quarteig, després de 'n Galea que 'n tirá dos. Mazzantini brindá 'l toro als de l' esquerra del sol y l' arreglà ballant lo més possible, ab un passe natural, 5 alts, un cambi forsat y una estocada en os, tirantse malament: 1 natural, 2 dreus, 1 cambi forsat (al toro no li convenia negociar á aquest preu) y una estocada en son lloch Aplausos: los del sol agrahits l' hi conseguixen l' orella. Lo president molt bon Jan.

Quint toro, de Veragua, valent pero bastant fluix. Manitas hi arribá 2 vegadas, Sabatè 3 y Ortega 2. Mazzantini al quite, ab unas verónicas millors que las del primer toro y una navarra bastant bunyol qu' entusiasma al públich. Barrets tronals á la plassa. Tocan á banderillas; Mazzantini (Ll.) brindantlas á la música ne posá dos parells al quarteig de las de cástich y en Sanpere 'ns doná un xich de música, de cástich també. Minuto hi afegí un penjoll, y mitj Rico. Mazzantini, qu' es l' héroe dels brindis, brinda la mort á la dreta de sombra. Lo trasteja ab los consabuts passes alts á la profusió, y acabá ab mitja estocada davantera. Al cap d' una estona cau l' animal á disposició del puntillero.

Sortí 'l sisé toro, voluntariós; Ortega, Manitas y Sabatè feren lo seu fet complint. Mazzantini (T.) l' hi posá un parell que tenia entre mans, y Cosme, ab molt canguelo, un, bastant malament Mazzantini per no perdre la costum brindá 'l toro als de la dreta del sol, que feyan lo criatura ab los mocadors. Abundancia de passes naturals, estocada, y per poch es gafat contra la barrera: un alt, 2 cambiats, una estocada ab accossada: altres passes, estocada tocant una banderilla y altra bona estocada y 'l puntillero. Cigarros de estanch, barrets y l' o ella del toro. La gent se ficá l' entusiasme á la butxaca, guardantse'l per després.

Toro de gracia de la ganaderia de 'n Lagartijo, cobart y difícil: li posaren bastant malament banderillas de foc en remull. En Pulguita si estava costipat vá curarse, perque vá suar com un carretè.

En resumén: la presidencia acertada y encare que dormint un xich en algunas ocasions. Lluís Mazzantini treballador, valent fins á la temeritat, dotat de molt bona vista, (Sta. Lucia l' hi conserví) pero notantse inseguretats y falta de coneixement en algunas sorts, y sobre tot abusant dels passes alts, sense motiu. Si 'l públich no 'l perdés ab sos aplausos, alguns inmerescuts y continués estudiant seria l' primer torero, un altre Montes. Dels demès, Pulga y Galea; dels picadors Agujetas, Badila y Sabatè; del restant més val no parlarne. Caballs ¡psé!

PERE LL. ó M. J.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Ja tenim á la aplaudida companyia Scalvini instalada en lo *Principal*. Del Teatro de *Novedats* (ahont desde diumenje hi treballará una companyia dramática dirigida p'el Sr. Riutort) v'án despedirse 'n los italians ab una funció á benefici de 'n Bianchi, qui vá fer gala de sa poderosa véu de tenor, cantant la *Marina*. Per postres, *Cristóforo Colombo*: la *Sra. Soave* y 'l beneficiat molt bè; l' orquesta, per no deixar un mal recort, miraculosament afinada; lo traïdor, que no se com se diu, incapás de sublevar cap tripulació; pero molt capás de sublevar al públich; y en quan al protagonista... un *Cristóforo Colombo* de guix, digne de figurar al cim del projectat monument de Atarassanas.—En lo *Principal* s' han repetit las dos obras y la *Marsellesa* y s' ha posat *Il Ducchino*, distingintse de una manera notable la Rosselli y en Paggi.

Romea: estreno del monólech *Cólera vostras* del Sr. Aulés... Lo de sempre: un subjecte que t'è deutes, diu xistes y vol clavarse un tiro... Desde *Cinç minuts fora del mon* han passat alguns anys; pero en la imaginació del autor hi viu encare 'l mateix prototipo. Lo monólech está escrit ab aquell desfado propi del Sr. Aulés: conté molts vulgarismes y algunas agudesas. Lo públich s' ho vá pendre bè y l' autor sigué cridat á las taulas.

Lo *Tivoli* ha tancat las portas á la representació 103 de *Parthenope*, per tornarlas á obrir diumenje ab la aplaudida companyia Tutau-Mena, que, segons tinch entés, t'è preparadas algunas novelats, entre las tals un arreglo de una de las obras millors de Dumas fill.

Veyent al fill del eminent mestre D. Juan Goula dirigir l' orquesta del *Bon Retiro* s' ha de regoneixe que 'ls «testos se semblan á las ollas.» ¡Dimoni de xicot! T'è vint anys apenas y maneja la batuta com si may hagués fet res més. ¡Quin brio y quin instint més portentós! L' orquesta de aquell teatro, en las sévas mans, s' ha transformat, y 'l públich tributa cada nit una ovació á aquell recluta que de cop y volta senta plassa de general. Endavant y fora, minyó, que aixís vá comensá 'l teu pare. La dinastia dels Goulas está de enhorabona. Lo príncep hereu promet molt, y pagarà de segur, si l' enlluhernament no 'l priva d' estudiar.

Dimars vá debutar en aquell teatro 'l baritono senyor Senatori: aixís com hi ha baritonos que tiran per

tenors, en Senatori es un tenor que ha tirat per baritono: aixó vol dir que li falta la corda grave. No obstant canta ab seguretats y véu aplaudit.

La companyia Cereceda s' ha trasladat al teatro *Ribas*, deixant l' *Espanyol* als *sarsueleros* de la terra Sras. Viada y Mateu y Srs. Miró, Puig, Soler, Colomer y Alá.—Cereceda ha aumentat la seva *troupe* ab un tenor nou, lo Sr. Batlle, que t'è una véu dolça, pastosa y agradable: en suma es un tenor dotat de verdaderas condicions. Sempre es agradable que surti gent nova que s' ho valga.—Las funcions á benefici dels Srs. Cereceda é Hidalgo mo t animadas: los beneficiats aplaudits, reberen alguns regalos.

Se parla de l'organización de una companyia d' ópera baix la direcció del mestre Daura, qu' en tot cas comensará á funcionar en aquell teatro lo dia 15 de novembre. Y s' diu més: se diu que cantarà *Herodiade* y *Le roi de Lahore* de Massanet, *Cleopatra* de Pedrell y *Gualtiero* de D. E. Torrents, de Buenos Ayres. Bon pensament, si s' realisa. Los filarmónichs ja están fins al coll d' óperas de *ripiego* y necessitan novelats. Qui las porti, si las presenta bè, farà forrola.

Al *Ecuestre* ha debutat la notable artista inglesa Mis Zelia.—Dissapte 'l popular clown *Bebé* vá donar lo seu benefici, en lo qual vá rifar un caball de debó. Es bonich y original per l' inlès que 'l vá treure: anarse'n al Circo á péu y tornantse'n á casa montat.—Los admiradors del clown, entre otras cosas, v'án regalarli una rica agulla de pit y un ram capritxós compost de cols, bledas, xarubias y otras hortallissas.

Magnífica ocasió per en Romero Robledo: fer menjar aquell ram p'el clown y acabat un bon trago de aygua... y hauriam tingut un cas.

N. N. N.

LOS MICROBIS D' ESPANYA.

Molts espanyols hi ha que 's queixan del microbi que vé de d' Assia, quan á Espanya per desgracia n' hi han tants que may nos deixan.

Lo pobre obrer que treballa per guanyar un sou mesquí, ab que s' han de mantenir ell, la dona y la quitxalla; que sovint de fam badalla; que t'è á casa algun malalt y en tot cas al Hospital ó á l' hospici falta gent... per un qualtro tant dolent ¿hi ha un microbi més fatal?

Lo ciutadà *gata-maula* que predica á totes horas fer p'el poble grans milloras per lo qual grans plans entaula, y que quan t'è la paraula diu: *Faré á tothom content*... y quan es d' ajuntament de millora no 'n fá cap cuydant sols d' omplirse 'l pap; ¿hi ha un microbi més cohent?

¿Qué es un home qu' exaltat y ab véu aparentment noble fá grans promesas al poble perque 'l nombrin diputat? ¿Y que quan serho ha lograt en lloch d' atení 'l promés al Congrés no hi fá may res sinó rosegá turrò?... ¿Microbi de la nació que 'ns esclafa ab lo seu pes?

¿Y qu' es l' home de sotana qu' en lloch de ser un anyell se 'n vá al camp ab un fusell per defensar á un pavana? Que troba feixos de llana per ferse fè un bon cuixí; qu' avuy se diu alfonsí perque 'l deixan pasturar mentre 'n Carlos se refa... ¿No es microbi? Crech que sí.

¿No es *Microbi* 'l militar que vol ser pundonorós y no obstant se 'l véu fer l' ós per pujá... y sempre pujar? Que quan se pot sublevar en defensa de 'l seu Rey no t'è més patria ni llei que la punta de la espasa y á la guerra tot ho arrasa per aquest... ¿hi ha cap remey?

Y 'l frare que vé afamat, y que ab son instint pervers odia l' industria, 'l comerç, lo progrés... la llibertat... Que sols vá ab la falsetat perque avuy la llum no 'l vol... que sembla miseria y dol sens por que ningú ho comprobi... ¿hi ha un microbi més microbi que causi tant desconsol?

Veure en sa patria estimada
que per naps, cols ó imperícia
la balansa de justícia
no està may bèn nivellada;
que, perquè un una vegada
la va voler refinar
me 'l varen fer desfilat
trepitjant tot bon judici...
¿un microbi de tant vici
qui es que se 'l pot empassar?

No temin, donchs, peste estranya:
canovistas, romeristas,
madurs, carlins, fusionistas
so'n los *microbis* d' Espanya...
¡oh!... y que 'ns xuclan ab tal sanya
que tot lo nostre es elástich;
de modo que sembla un cástich
tants *microbis* com tenim...
y cuydado que vivim
per no morirnos de fástich.

Ab aixó, tots los que 's queixan
de 'l microbi que ve d' Assia,
no coneixen la desgracia
de 'ls que á Espanya may nos deixan.

ALT Y PRIM.

ESQUELLOTS.

Ja casi ningú fa cas del cólera: ni del cólera, ni dels
meljes, sobre tot desde que s' ha convingut en que de
totas las defuncions se 'n ha de dir *cassos sospitosos*.

Un cas sospitos: carrer de la Cera, número 4.

Un altre cas sospitos: lo Sr. Julje de las Aforas, mort
á conseqüència de l estrangulació de una hernia.

Dos cassos sospitosos: carrer de Encina (Gracia.)

—Pero, diran vostés, tots aquests cassos han produ-
hit algun contagi?

—Si senyors; pero no 'l contagi del cólera, ni si-
guiera 'l contagi de la pòr... L' únich contagi que te-
nim per are es lo *contagi de las sospitas*.

Més val aixís. Apenas se presenta un cas de aquests,
fican lo cadáver dintre de una caixa de zinc, voltat de
cals viva; se desinfecta l' habitació del difunt y 's pren-
nen algunas precaucions respecte á las personas que
ab ell vivian.

Tot aixó 's fá... per lo que podria ser.

Está molt bè: en aquests cassos es millór pecar per
excés de precaució que per falta de cuidado.

Per aixó no 'ns expliquem y hem de condemnar se-
verament l' actitud de alguns vehins del carrer de la
Cera, que van mitj amotinarse en presencia de l' es-
tufa municipal, al ser transportada á la casa número 4
de aquell carrer, al objecte de desinfectarla.

Aixó fins á cert punt implica ignorancia de lo qu' es
una estufa de desinfectar.

Quan tothom sapiga qu' es un aparato perfeccionat,
que sense fer malbé res ni molestia de ningú, destru-
eix tot objecte de contagi, tothom la reclamará fins
en los cassos de tifus, difteria, verola y otras malalties
infecciosas.

Succehirá ab l' estufa aquesta, lo que ab las máqui-
nas: al principi eran miradas ab desconfiansa... des-
prés, més n' hi hagués.

A las primeras noticias dels cassos de Barcelona y
Gracia, en Romero Robledo 'ns ha enviat á un tal doc-
tor Lucientes, delegat especial.

Qui es aquest senyor? Un *microbi del Estat*, que
cobra 25 duros diaris. Lo Dr. Lucientes vá acordonar
lo poble de Llivia.

Pero are que no 's figuri que Barcelona es Llivia.

Aquesta si qu' es bona.

Lo govern ha rebaixat á tres dias de observació las
mercancias procedents de Fransa.

Las mercancias... En quant als passatjers continuarán
fent una quarantena de set dias.

Ab lo qual queda plenament demostrat que 'l govern
tracta als seus administrats pitjor que 'ls fardos.

A Madrid s' han escrit ja déu ó dotze pessas que te-
nen per assumpto 'l có era y 'ls *microbis*.

A Barcelona per are se 'n ha escrit una.

¡Pobre Cólera! Tothom se 'n riu... ha caigut en ri-
dicul... Ja no farà may més res de bò.

Alguns soldats del cordó de Massanet de Cabrenys
vân desertar á Fransa.

A la qüenta vân veure una francesa molt maca y vân
segurla.

¿Qué havia de fe 'l cordó, sino anarse'n darrera de
la *cotilla*?

S' ha publicat la segona edició del folleto *Guerra
al cólera* escrit pèl nostre amich C. Gumá, del qual
en pochos dias se 'n ha agostat una numerosa tirada.

Diumenje passat vá ferse la proba oficial de unas
caixas de guardar caudals construïdas ab privi egi
exc ussiu pèl conegut fabricant de basculas y caixas
D. Gayetano Pie, carrer de Sant Ramon. Las tals cai-
xas tenen un fort blindatge d' acer colocat entre las
caras de ferro; un pany com en Cánovas, que no ce-
deix per res, y tancan tant justas qu' entre la porta y
la montura, tota de una pessa, no hi passa ni un full
de paper.—La proba consistí en veure si podian fora-
darse; la cuberta de ferro 's deixá foradar; pero al
arribar la broca al blindatge d' acer, digué:—«No
puch més.»

D' aquí en avant quan los lladres vegin la marca de
Pie al frontis de las caixas, ja desistirán de fer proba-
turas inútils, y 'ls quartos estarán allí més segurs que
una nena de quinze anys dintre de un convent de
monjas.

Vels' hi aquí un ramellet carlista:

Remey contra 'l cólera:

«Si llibraus voléu del cólera
y de las iras de dalt,
féu guerra forta als mestissos
y sobre tots al Pidal.

Ja ho t' dit bèn clá 'l Sant Pare
y com tres y tres fan sis,
que son ells molt més perversos
que 'ls dimonis de Paris.»

Aquests versos y al res més bunyols encare son co-
piats del periódich *Lo bram de la patria*.

Del mateix periódich: *

«S' ha despertat en lo bisbat de Vich una furiosa de-
voció á Sant Lluís Gonzaga: si fos sincera nos ne feli-
citaríam, pero dúptém que ni lo mateix D. Joseph
Morgades sapigués explicarnos que per honrar á Sant
Lluís s' haja de conspirar contra las Juventuts cató-
licas.»

No ho sabia: Sant Lluís
á la qüenta es un mestis.

Del mateix: *

«Crech que valdria més qu' exclamessen (los autors
del *Laicismo* capellans) ab aquell heretje Agustí, al lle-
gir la vida del gran Sant Antoni. ¡Los ruchs se 'n por-
tan lo Cel, y nosaltres, plens de lletras, aném al diable.»

De lo qual se ve á deduhir que per anar al Cel s' ha
de ser ruch y que 'l paradís es un estable. Lo *bram
de la patria* t' asseguradas las garrofas celestials.

Com á final los diré qu' en Llauder del *Correo ca-
talán* sosté qu' en lo monument dedicat al bisbe Ur-
quinaona no s' hi han interessat més que 'ls liberals
y 'ls... franc-masons.

Ja veurán, com de 'n mica en mica anirán descu-
brint que 'l pobre D. Jozé portava 'l mandil dessota
de la sotana.

Aquí á Barcelona 'ls certificats de salut qu' expe-
deix l' arcaldia costan 14 rals.

Proposo una innovació. Al péu de aquests certificats
en lloch de la fórmula: «Dios guarde á Vd. muchos
años» haurian de posarhi: «Salut y pessetas.»

Lo Dr. Carbò vá jugar una broma als seus com-
panyos del colegio de Medicina, fentlos examinar ab lo
microscopi uns *microbis* que portava previnguts.

Gran admiració dels de la facultat al veure que tots
aquells animalets se bellugavan dintre de un petit
espay.

—¿D' ahont ha tret aquesta pestilencia? varen pre-
guntarli 'ls seus companys.

Y 'l doctor Carbò ab molta tranquilidat vá respondre:

—Proceeixen de una llegendissa de Vich, que
surt cada dia á la mèva taula. Si son servits, sempre
que vulgan poden aliparse de *microbis*... Jo 'ls asse-
guro que son molt gustosos.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

En un hort un jorn estava,
y tenint quarta-tercera,
vaig donar sots un primera,
y vaig poguer cullir un rave,
Després la Segona-terça
me doná un xich d' hu-segona,
y junt ab un tot bona,
m' ho vaig menjar, fent conversa.

També tres-dos vá donarme,
mes no me la vaig menjar,
y á la quart-dos la vaig dar,
perque, á mí, no vá agradarme.

DEUDET DE REUS.

II.

De primers n' hi ha per fora:
de segons n' hi ha pèls forns:
la tercera duplicada
es novela que ha fet tró.

SINONIMIA.

La Tot ab molta total
de mí se volgué burlar
un jorn que á tot vaig anar
ab la filla de 'n Marsal.

J. P. DE VIDRERAS.

ROMBO.

.....
.....
.....
.....
.....

Primera ratlla vertical y horisontal, consonant.—Se-
gona, en los volátiles.—Tercera: en los barcos.—Quarta:
nom d' home.—Quinta: una doña que no es grossa.—
Sexta: un animal.—Séptima: una vocal.

PETITET.

TRENCA-CLOSCAS.

CARA DE 'N MET.

Formar ab aquestas lletras lo nom de una vila cata-
lana.

PICA-CAPSAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

4.—Una vocal.
5 2.—Nota musical.
1 2 3.—Una llegum.
3 4 5 6.—En los camins.
3 2 5 5 2.—En los pallers.
1 2 3 4 5 6.—Ciutat d' Italia.
5 5 2 1 2.—Producte animal.
4 5 5 2.—Objecte de cuyua.
6 2 5.—Comestible.
4 6.—Un animal.
3.—Una consonant.

PEP MESTRADA.

CONVERSA.

—¿Tú, qui ha tancat l' armari?
—Oh ¡y á mí que 'm contas?
—Es que tú tens de saberho.
—¿Sabs qui déu haver estat?
—¿Qui?
—Entre tú y jo ho havém dit.

TRES MORTS-VIUS DE REUS.

GEROGLIFICH.

SIT
ABI
SER
I
RICH

P. TROLL.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª.—*Cor-ne-ta*.
- Id. 2.ª.—*Mi-na dó*.
- SINONIMIA.—*Llibre*.
- CONVERSA.—*Cotó-Nou*.
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Paulino*.
- TRENCA-CLOSCAS.—*La Mascota*.
- ROMBO.

E
F U M
F I L A T
E U L A R I A
M A R T A
T I A
A

- GEROGLIFICH.—*Per marinos al Masnou*.

CINCH MINUTS SOBRE UNA NOYA.

Poema recreatiu é instructiu prés del natural, per G. Elías.—Un
quadern 8.º—Preu 2 rals.

UN RATET SOBRE LA DONA.

Passatemps doys y agradable, per D. R. Coll Gorina.—Un quadern
8.º—Preu 1 ral.
Los corresponsals podrán obtenir ditas obras ab lo descuento de
costum.
Se venen en las principales librerias y kioscos y en la Rambla
del Mitj, 20.—Llibreria de Lopez.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

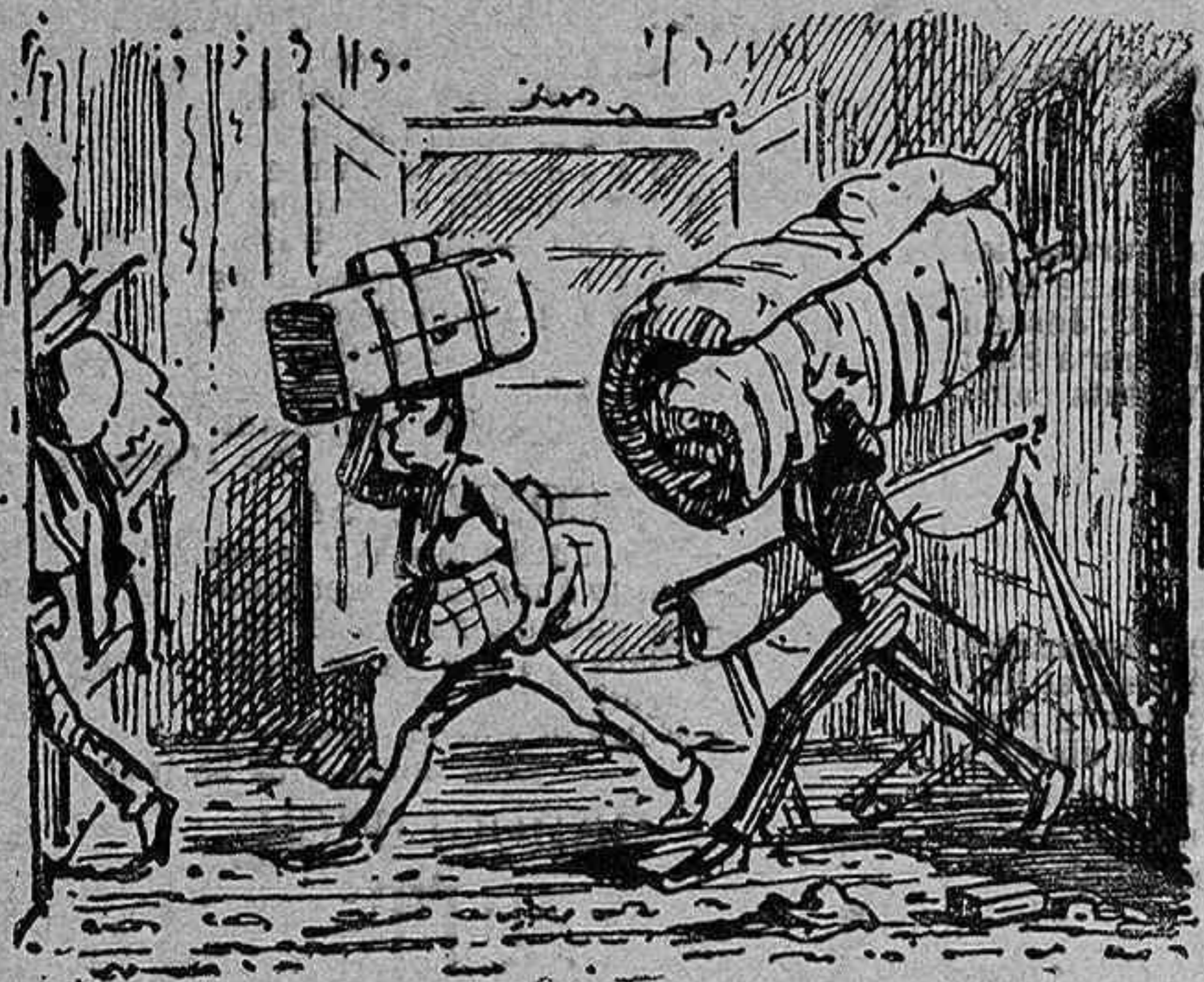
DESINFECTANTS Y MICROBIS.

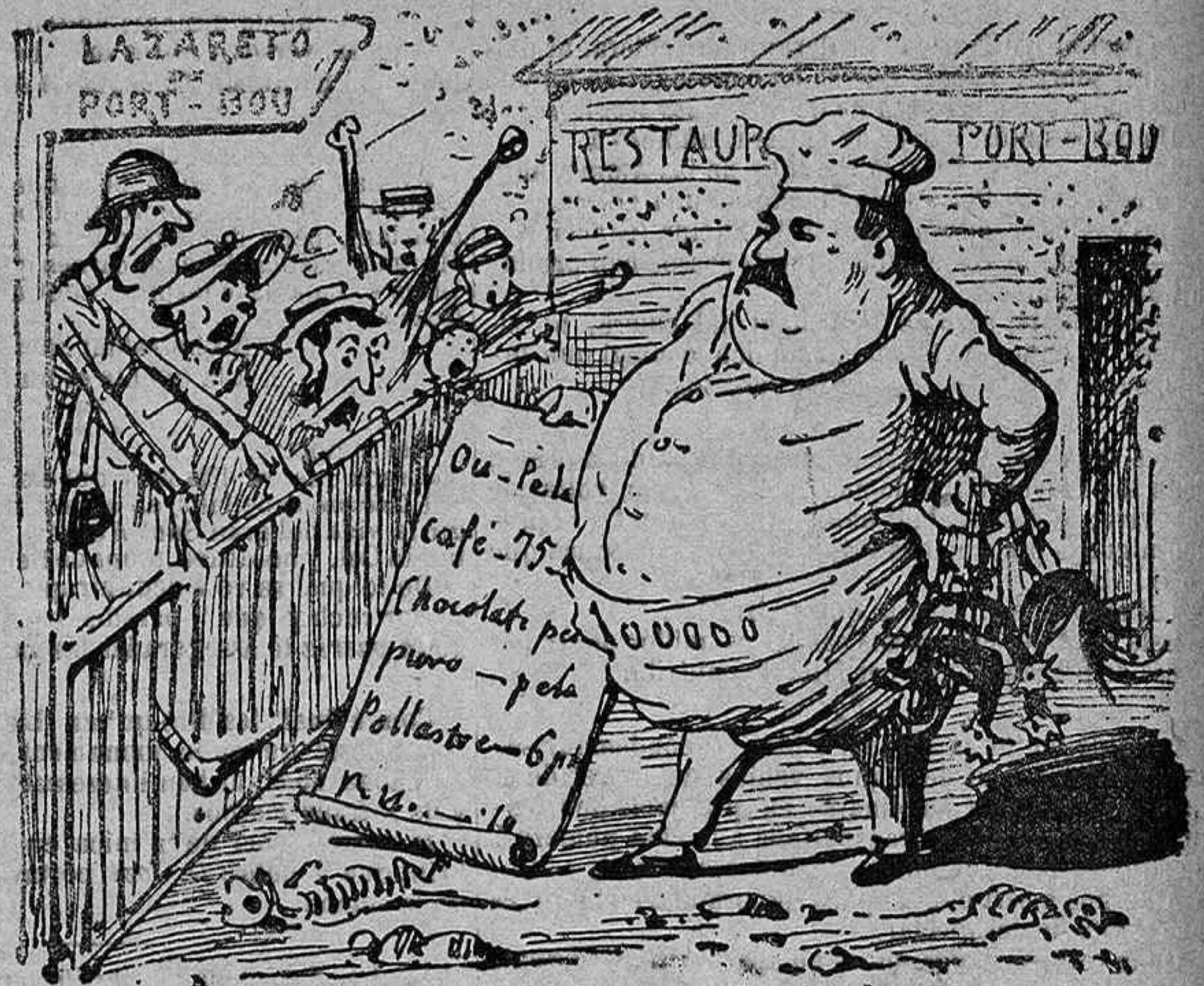
Sistema desinfectant de la casa de Correcció.

Pero per lo que toca als Pares de Sant Pere *ad vincula*, ells se desinfectan de un' altra manera.

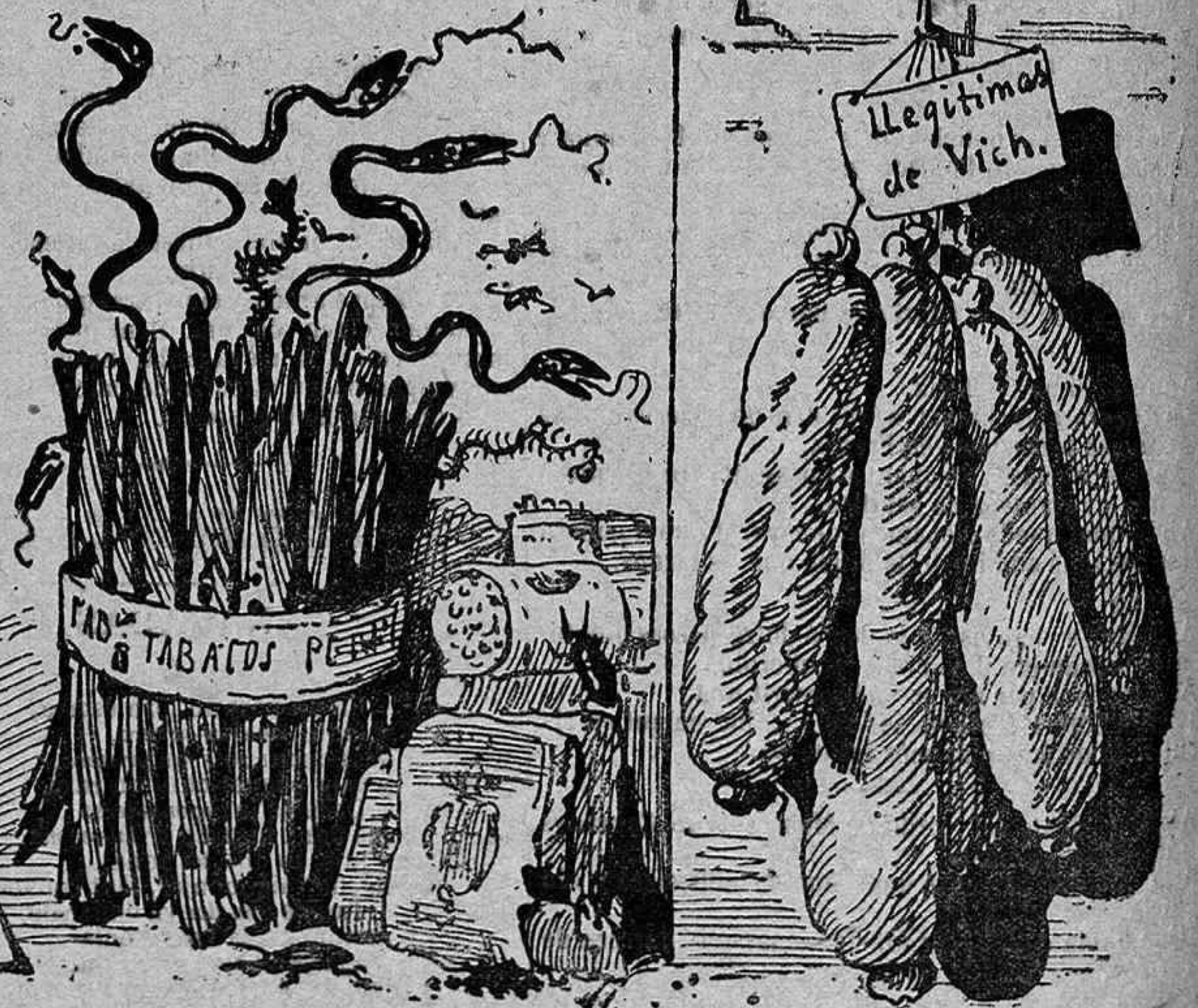
Desinfecció dels pisos: sistema conservador.

Desinfecció simultànea del ventrell y la butxaca.

Microbis nacionals.

Microbi de lo milló (segons lo Doctor Carbó.)